

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. IV.

ZAGREB, 9. LISTOPADA 1949.

BR. 24

Hljeb Učiteljev

Jedan od najvećih njemačkih državnika u prošlosti bio je glasoviti kancelar (predsjednik vlade) Oto Bismarck (1815—1898). On je stvaralac jedinstva bivše njemačke države i njezine organizacije. Vodio je sretna ratove i uspješne pregovore sa susjednim državama. Sve mu je uspijevalo. Sve mu se pokoravalo, i sve ga slušalo. Bio je ugledan u Europi. Moćan i silan u državi.

Još je samo trebalo da pred njim poklekne i Katolička Crkva u Njemačkoj. Tražio je, da i ona bude u svojim duhovnim poslovima i organizaciji podređena njegovoj državnoj vlasti. I da nema svoga vrhovnoga govornika izvan granica njemačkoga carstva. To jest, da nema veće s Papom kao namjesnikom Kristovim na zemlji. Udario je dakle na jedinstvo katoličke Crkve. I sada nastaje užasna borba, takozvani »Kulturkampf«.

Među katolicima je nastalo opće zapreštenje, jer je Bismarck nemilosrdno udarao. Imao je željenu volju i željeznu pesnicu. A kad željezo ličilo udari o kremen ili granit, vraćaju iskre. Tako je to bilo i onda. Kad je Bismarck bio na vrhuncu svoje snage i svoga navaljivanja na Crkvu, osjetio je, da svojom željeznom pesnicom udara po granitnoj neslomljivoj pećini — Katoličkoj Crkvi.

Sum je šumio. Iskre su vrcale. Ali se pećina nije lomila. Katolici nisu poklekl. I Bismarck je rasvijetljen takovom jednom iskrom izjavio u državnom saboru 17. svibnja 1873: »Moramo se diviti neslomivom jedinstvu Katoličke Crkve!«

Boj je proti Katoličkoj Crkvi trajao od g. 1872. do 1878. Godine 1886. je većina zakona proti Crkvi opozvana. Bismarck je otpušten iz službe odmah na početku vladanja Vilima II. (1888. do 1918.). I umro je god. 1898. A možda se nije ni dosjetio, zašto nije mogao slomiti Katoličke Crkve. Možda nije ni vidio, da je ona božanska uredba, a ne ljudska.

Ono, što je ljudsko, samo po sebi tijekom vremena slabi, rasklimava se i pomalo propada. Zub vremena ga nagrizava, troši, lomi i ruši. Rimska je država trajala stoljećima. Njome su vladali: kraljevi, konzuli, triumviri i carevi. Njima se podvrgavalo gotovo sav tada poznati svijet. Gradili su ceste i puteve, poganske hramove, kupališta i zabavišta i po našim stranama. Ali crv vremena i to je carstvo podgrizavalo, rastakao i konačno srušio. Bila je naime samo ljudska ustanova.

Prođimo našim grobljem na Mirogoju. Divni su tamo spomenici. Načinjeni su — rekao bi — od vječnoga mramora, granita. Traju godinama i

godinama. A kad se obazremo po klekarskim dvorištima, na njima leže isto takovi granitni spomenici. Oni su raspukli, polomljeni i razbijeni. Slomio ih je zub vremena, jer su samo iz naravne tvari i ljudsko djelo.

Crkva katolička stoji već gotovo 2.000 godina. Neslomljiva je. Njezino je jedinstvo sve čvršće. Ona je doduše sastavljena od članova, koji su ljudi. I ljudi njom upravljaju. Ali ona je božanska ustanova. Trostruki je Božanski elemenat, trostruka je hrana, koja nju drži, jača i čini vječnom.

Prije svega nju je osnovao naš Učitelj, Isus Krist, koji je Bog i čovjek. A Božja su djela nerazoriva. A esim toga On je njezino jedinstvo, prije svoje žrtve na križu, svojom velikom svećeničkom molitvom trajno ukrepio č žalio: »Oče svetil sačuvaj ih u ime svoje, koje si mi dao, da budu jedno kao mi... da svi budu jedno, kao što Ti, Oče, u meni i ja u Tebi, da i oni u nama budu jedno... da budu jedno, kao što smo i mi jedno. Ja u njima, i Ti u meni, da ih veže savršeno jedinstvo, da svijet upozna, da si me Ti poslao i da si ih ljubio, kao što mene ljubio« (Ivan 17, 11, 21-23).

Drugi Božanski elemenat, druga hrana i jinkost u Crkvi Kristovoj jest, što je ona jedno jedinstveno mistično (tajanstveno) tijelo Isusovo. Krst je glava toga tijela, a članovi Crkve su udovi toga mističnoga tijela. Dakle je jedna jedinstvena nerazoriva ustanova Božja: »Kao

što u jednom tijelu imademo mnogo udova, tako je mnoštvo kršćana jedno tijelo Kristovo« (Rim. 12, 4-5). »U jednom Duhu (Svetom) smo naime svi kršteni u jedno tijelo« (1. Kor. 12, 13).

Trčće. Tajanstveno smo tijelo Kristovo. Svako pak tijelo treba sebi primjerenu hranu, da može živjeti, rasti, biti čvrsto i jedinstveno. Naše tijelo, iz zemlje uzeto, to postizava zemaljskim plodovima. Svrhunaravno pak tajanstveno tijelo Kristovo, čiji smo mi udovi, treba da ima sebi primjerenu svrhunaravnu hranu, da živi, raste, bude čvrsto i jedinstveno. Zato se pak pobrinuo sam Isus Krist glava toga tajanstvenoga tijela. Ustanovio je u tu svrhu svrhunaravnu hranu presv. Euharistiju.

Pod prilikama kruha i vina obnavlja Posljednju večeru. Prebiva stvarno u svojoj Crkvi, svojom božanskom i čovječanskom naravi. Hrani nas svojom krvlju i mesom, učvršćuje nepokoleblivo jedinstvo svoga mističnoga tijela, svoje Crkve. Dolazi u naše duše i tako nas natješnije veže i ujedinjuje svojim božanstvom i čovječanstvom, sve članove svoje Crkve, svoga tajanstvenoga tijela: među sobom i sa Sobom, kao glavom Crkve.

Otalo vječnada i neslomljiva čvrstoća u opstanku i jedinstvu Crkve, kojoj se divio i Bismarck. Ali nije to znao ili možda nije htio to znati.

To je baš ona hrana, onaj hljeb Učiteljev, koji je jačao Crkvu i jačat će je i živati do konca svijeta.

S V. MISA ŽRTVA

Zrtvovati Bogu znači žrtveni dar Bogu na slavu uništiti. Žrtveni dar je sam Isus Krist. Poznato nam je, na koji je način taj dar bio uništen na Kalvariji. Isus je dao svoje tijelo najokrutnijim mučenjem satrli, protiv sve svoje sv. krv, dao je život svoj, podnio smrt. Žrtveni dar bio je uništen na krvavi način uništen. »Ja sam crv, a ne čovjek«, kazao je Isus o sebi na usta proroka (Ps. 21, 7). »Prohodite ruke moje i noge moje, izbrojite sve kosti moje« (ib.).

Uplatit će tko god: »A na koji se način zbiva žrtveno uništenje u prikazivanju nektrve žrtve t. j. sv. Mise. U sv. Misi isti je žrtveni dar, ista žrtva t. j. Isus Krist, ali Isus, koji je slavno uskrsnuo, Isus s proslavljenim tijelom, koje ne može ni trpjeti ni umrijeti. Uništenje žrtvenog dara... j. Isusa Krista zbiva se na tajinstveni način. Isus Krist, prvi Bog-čovjek, Isus neizmjernog »čičanstva, neograničene vlasti i moći, koje je dana, kako sam reče, »sva vlast na nebu i na zemlji«, stavlja se — nečujno, nezamjetljivo — pod krhke i sitne prilike pripreste tvari — kruha, pod prilike nežive tekućine — vina — posvema sakrivajući svoje neizmjerne božanske savršenosti. Taj ih djelo je neizmjernog poniženja, djelo beskrajnog

odricanja, samozajata, koja je jednaka uništenju!

Ovaj način žrtvovanja odabrao je sam Isus Krist. Na Posljednjoj večeri ustanovio je tu nektrvnu žrtvu t. j. sv. Misu. Prikazao je se posebno pod prilikom kruha, posebno pod prilikama vina, premda je pod obje prilike nastojao tijelom i krvlju, dušom i božanstvom. Htio je, da nam zornije predoči, kako je misno nektrvno žrtvovanje uništenje, koje odgovara onom krvravom na križu.

Neki su vjernici u nsprihili, jer ne znaju, što bi mislili i molili za svetog podrijetla. Neki si dozivaju u pamet posljednje riječi, što ih je Isus pateri na križu izustio, te ih primjenjuju na sebe. Drugi se duhom prenesu na Golgotu te nastoje da sami prežive one potrebne događaje, koji su popratili Isusovu smrt: Sunce je pomračilo i nastala je tama. I u mojem je srcu tama, jer mi je uskolobana vjera, uzdrmano pouzdanje... u duži je mojoj slično kao u noći očaja... I Zemlja se trese, pećine se lome uz strahotuju lomljavu i prasak... A ja...? Moja se duša nije potresala Moje je srce tvrde od onih pećina... bez osjećaja, bez gapuća... I Svjetlana prestravljena bijeli na vrat na (Nastopok na 3. stranu)

»Daj, Gospode, mlr onima, koji Te čekaju, da se proroci Tvoji nađu vjerni, i usliži molitve sluga svojega i naroda svoga« (Crkv. 38, 18).

iz Ulasa današnje sv. Mise

Česta Ispovijed

Spasitelj je rekao jednom sv. Brigiti: »Onome, koji želi da zadobije moj duh i sačuva moje milosti, da mu srce bude grjehe i nemarnosti, da mu srce bude sve više čisto«. No zadobiti duh Kristov i postići kršćansku savršenost jedno je te isto. Krist je silna najsavršenijeg života, pa se savršenosti i sastoji u tom, da nasljedujemo Njegov život i prisvojimo si što više možemo Njegov duh.

Kasijan kaže, da mi treba da iz svih sila težimo za čistoćom savjesti, da budemo radi nje spremni žrtvovati čast, bogatstvo, zadovoljstvo i sve drugo, jer je ona zadnji stepen za postignuće Božje ljubavi, u kojoj se sastoji avra savršenost. Cim je veća čistoća naše savjesti, tim je finije zlato ljubavi, koju nam Bog daje. Zato je česta sv. Ispovijed izvršno sredstvo, da brzo dospijemo k savršenosti, jer po njoj u kratko vrijeme postizavamo onu čistoću srca, koja je zadnja priprava za primatku Božje ljubavi.

Ta čistoća savjesti nije u tome, da nikada ne počinimo nikakve pogreške, jer sv. Jakov kaže, da u mnogim stvarima svi pravimo pogreške, nego je u tome, da brljljivo nad sobom bdijemo i pazimo na svaku svoju misao, riječ i djelo, da ne počinimo lakog grjeha, te da broj njihov sve više smanjujemo, a s druge strane da se od počinjenih lakih grjeha što prije očistimo. Oboje postizavamo čestom Ispovijedi. Ispovijed ponajprije uništava počinjena grjehe, pere dušu u krvi Janjeta. Kad priznamo svoje grjehe, veći sv. Ivan Bog je vjeran i pravedan, pa našu zloću odpušta i čisti nas od svakog grjeha. Nadalje česta sv. Ispovijed čuva nas od grjeha, ukliho svaki put obnovljamo odluku, slušamo savjete ispoivjednika i primamo sakramentalnu milost, i tako se čuvamo od ponovnog pada. Sv. Bernard pripovijeda u životu sv. Malabije, biskupa irskog, da je neka žena bila dugo odana srdžbi, klečvl, i grdnj drugih, a po sv. Ispovijedi se na čudo sviju sasvim promijenila. Svetac zaključuje riječima: »Kaži: da je ta žena još živa, i da je njezina strpljivost i blagost tolika, da je ne može pokolebati nikakav gubitak, prezir ili druge neprilike i protivsilne.«

Da postignemo čistoću srca, potrebno je u Ispovijedi ponajprije pokajanje. To je prvi uvjet za oproštenje grjeha i ne može se nikada izostaviti. Bog nikada ne oprasta, ako se čovjek prije za grjehe valjano ne pokaje. Ako i ima Ispovijed čudotvornu moć, da nanovo oživi dušu, koja je postala mrtva radi opacine, ipak je bitno potrebno brobiti dilu na počinjene grjehe »mrznu i žaljenje. Tako uči sv. Toma i cijela katolička nauka.

Sv. Grgur kaže: »Znak dobne Ispovijedi, nemojno tražiti u priznanju i nabrajanju grjeha, nego u skrutenosti srca. Tada naime ima u grijehnika pravo obraćenje, kad veličnom kajanja nastoji da uništi ono, što je ustima priznao. Isti sv. Učitelj primjećuje na one riječi sv. Ivana, preteče Isusova: »Rodite dostojnim plodom pokore«, da je u Ispovijedi pokajanje taj plod a riječi su ličke i granje, i da uspeno priznanje grjeha ima za oproštenje toliko vrijednosti, koliko predoči plod unatkrnjeg skrutenja... Svetac dodaje još, kao što je Spasitelj prokleo ono drvo, koje je nosilo samo grane i lišće, a nije imalo ploda, tako On zabacuje i one Ispovijedi, koje nemaju plod pravog pokajanja. Za čistoću srca potrebno je dakle u prvom redu skrutenje i valjano pokajanje.

Bistrička proštenja

Božja providnost i čovjek

PONIZAN SUD O SAMOM SEBI

Krasno je bio dan Gotovo jesenski dan, a 18. rujna. Našli smo se na Mariji Bistrici. Zadržali su odjeci Jetočinji proštenja lamo. Ona su završena službom. I. ruzna s proštenjem Imena Marijina. Ali su neke skupine bile i danas. I danas se obavljalo sve onako, kako je to običaj u vrijeme najvećih proštenja. U to vrijeme počinju isposijevanja već u pet sati. I nastavlja se gotovo kroz cijeli dan. I do kasno u večer. Bio je dana, kad se našlo na Mariji Bistrici i po 80 svećenika. Sto isposijevnika, sto pripovjedača, sto vodojeh, pojedinih hodočasnika, sto pobožnih hodočasnika i sv. su bili duhovno uposjeni.

Pobožnost počinju u Mariji Bistrici već ranim jutrom. Sv. Misom u 6 sati. U 7 sati je prva propovijed i u pol osam prva pjesma sv. Misa. U pol osam danost bude druga propovijed i potom druga pjesma sv. Misa. I tako se potpunoma ispuni cijelo pranje podne požešnosta. Ako se k tomu pribroje još proštenje pobožnosti u Kapucini sv. Petra i zahvala psalje toga.

Nakon kratkog odmora o podne začinju svoju pobožnost. U četiri i pet sati druga propovijed, a poslije toga, dirljive priče, razmatranje i pjesma na Križnom putu na brijegu Kalvariji. Ona svršava oko 7 sati pred večer opet s propovijedi govornom. Poslije svoga toga je najvažnija pobožnost i to »Gostemanska uras t. i. klanjanje Isusu pred izloženim presvetim oltarskim Sakramentom kroz jedan sat. Tu se obavljaju nazmienne molitve, pjesme i razmatranja o ovom divnom Sakramentu, dokazu najveće ljubavi Božje. A poslije toga je u kapelci sv. Petra pouka u krašćanskom nauku uz prikaznu sliku.

Ove je godine izostala jedna od najvažnijih pobožnosti, a to je procesija sa sveticama. Ona se vijugala stazama Križnjega puta. Uspinjala se i spuštala u noći poslije ure klanjanja. I neproglednim krajem svojega osvjetlivala je po brijegu zavojne puteljke, kud je prolazila. A iz tisuća je grla orlova neprestana pjesma čudoludni Majci Božjoj Zagovorice. Pomoćnici omla, i radost i Majci Božjoj i cjelomu nebu, kad tako ojele dane isposijevajući svoju vjeru duše koje se prije toga očistile u sakramentu Pokore i kripte-pilje blagovijest presvetog Tijela Spasiteljvat Bistrički su hodočasnici duhovno zaposleni od ranog jutra do kasne večeri i u noć.

Kolika je to utjeha i sreća i za naš hrvatski narod kad je samo na Mariji Bistrici ove godine primljena 74.000 Prilježiti i obaviti nam proštenju svoju duhovnu obnovu i javno priznati svoju vjeru oko 90.000 vjernika! Tko bi izbrojio kad duhovne koristi, koje su naši hodočasnici izmogli sebi, svojim obiteljima, znanicima i drugima!

I tako je ovo historijsko hrvatsko i naše najveće hodočasničko proštenje i ove godine samo nastavilo ono, što se posvećenom tradicijom vrši već nekoliko stotina godina u našem narodu. I ove su se godine odvijala proštenja ustajalim prastarim redom: 1. to 1. Duhovsko od 1. do 6. lipnja; 2. Variždinsko od 2. do 3. srpnja; 3. Zagrebško od 9. do 15. srpnja; 4. Margaretsko od 16. do 18. srpnja; 5. Aniško od 23. do 26. srpnja; 6. O Preobraženju od 31. srpnja do 7. kolovoza; 7. O Velikoj Gospi od 11. do 15. kolovoza; 8. Bartolovsko od 21. do 23. kolovoza; 9. O Maljoj Gospi od 4. do 8. rujna; 10. O Imenju Marijinu od 10. do 12. rujna; i konačno 11. Proštenje manjih skupina 18. rujna.

Predvini su ulazi pojedinih hodočasničkih grupa u Marijino svetište. Hodočasnici jedne grupe skupne se kod kapelice »Av. sparija« - »Zdravo Marijino« - Odatle polaze procesijom kroz mjesto i u svetište Marijino sa žarkim molitvama i oduševljenim pjesmama. Obilaze najprije oko svetišta Majke Božje kao da od strahopojanja kramaju da uđu u svetište Marijino. Zatim idu i bace se na koljena pred čudnim kipom Majke Božje Bistričke. Pjesma prestaje. Sa suzama u očima pripovijedaju Gospi: zašto su došli, što

Kad je kuća sagrđena, treba je uzdržavati i njem upravljati. Inače će za kratko vrijeme od nje postati ruševina. Za pravilnu nastavku svijeta i svega, što je u svijetu, treba svijet uzdržavati i njem upravljati. Božje uzdržavanje svijeta čini, da svjet stoji. Božje uzdržavanje i upravljanje svijetom znači: Bog skrbi za sve, rodi i ravna sve, kako je njemu drago. Bog se dakle brine za svijet kao najbolji otac za svoju obitelj i svoju kuću.

A kako se Bog brine za svijet? Biljnicama daje i kšu i sunce. Pod utpivom vjage i topline biljke rastu, množe se i donose plod svaka po svojoj vrsti. Bez broj je biljaka na zemlji. Nizidnu zemlju Bog zaboravio. Svakoj daje što joj za život treba.

Gledajte životinje! Svaka nosi u sebi najgani, koji traži i raspoznaje hranu. Narav je upućuje kako da se štava od neprijatelja i potraži sigurno sklonište. Jedne životinje, a to su ptice selice, tiate preko zime boravak u toplijim krajevima. Druge pak, koje i preko zime žive u istom kraju, dobivaju toplije krzno i toplije perje. Koliko je raznovrsnih kućica, pa i većih životinja, koje se pred zimu zavlače u zemlju i spavaju u mlači san, dok ih opet ne probudi toplo proljetno sunce, koje daje novu život i novu životnu radost. »Pogledajte ptice nesbeske, kako niti si ju, niti žaću, niti sabiraju u žitnice, ali Otac vaš besbeski hrani. Pogledajte biljane u polju, kako rastu, ne trude se niti pređu, a kažen vam, da se nije n. Salomon u svoji slavni obukao kao jedan od njih« (Mt 6, 26-29).

Za čovjeka se Bog napose brine, jer te čovjek ljubimac Božji. Čovjeka je Bog postavio gospodarom svega što god postoji na svijetu. Ljudima je rekao Bog: »Rastite i množite se, i napunite zemlju i posadajte je, i budite gospodari ribama morskim, i pticama nesbeskim i svim životinjama, što se miču po zemlji.« (1 Mojs 1, 27). Sve je, dakle, stvoreno radi čovjeka, da čovjeku služi. Da ga hrani i odjega. Da ga štava od zime, bolesti i raznovrsnih neprijatelja. Sve ima pomagati čovjeku, da se umno i čudoredno razvije. I sami anđeli služe čovjeku. Anđeli su poslanici Božji, a zovu se poslanici, jer im je služba da ih Bog šalje k ljudima, da ljudima javljaju Božje poruke. Stovise, i jedinorodnoga je Sina svoga Boga poslao na zemlju baš radi čovjeka i jedino radi čovjeka. Stogod je Isus Krist na zemlji poduzimao, radio, trpio i pregarao, sve je imalo svrhu: čovjeku pridati, čovjeku pomoći, čovjeku

usrećiti. »Tako je Bog ljubavio svijet, da je predao jedinorodnoga Sina svoga, da nijedan, koji vjeruje u Njega, ne pogine, nego da ima život vječni« (Jn 3, 16).

Kraj je dakle, imao Spasitelj Isus Krist, koji je opominjao svoje slusatelje: »Ne brinite se ljuskobno za život svoj, što ćete jesti i što ćete piti, niti za tijelo svoje, u što ćete se obučiti. Ta Otac vaš nesbeski zna, da vam sve ovo trebat (Mt. 6, 25, 32). Iako nas Bog ovaj čas kara, kao Otac neposlušnu djecu, ipak nas ne će zaboraviti, a još manje odbaciti. Opet će se pokazati Božja dobrota, pa ćemo imati ne samo potrebno za život, nego će biti i obilja. Opravdan je i svijet sv. Petra, koji piše: »Svu svoju brigu bace na Gospodina, jer se On brine za vas« (1 Pet 5, 7). Bog znađe bolje, što je korisno za nas, nego mi sami. On nam hoće bolje, nego što si mi sami hoćemo.

Različiti su načini, kako Bog upravlja a nama ljudima. Nekad nam daje lijepu maso. Nekad osjetimo unutrašnje »nagruće«. Često se pojavi kakva slutnja. Dode boleset, savjet-prijatelj. Smrt koga od rodu. Neuspjeh u radu. Sve su to sredstva u rukama Božje providnosti, kojima nas Bog ravna preko naše konačne svrhi. Tako se Gospod često služi neuglednim i neznatnim sredstvima, da postigne svoju svrhu.

Bez volje Božje i dopuštenja Božjega ne pada ni vrhove i krovna, ni vlas a glave. Bez volje Božje se ne dogadaju ni ove strahovite kušnje, što ih proživljava svijet. Recimo Bog s punom oduševljenošću: »Budi volja Tvoja! Ovdje nas na zemlji kara i šiba, samo nas u vječnosti poštedi.

PODLISTAK

Žrtvicom obratila oca

»Baš si dobro došao, dragi tatice, ja sam već gotova sa zadacima za sutra, pa mi molim, da budeš tako dobar i učiniš mi nešto po volji, zamoli Majka Verica oca, koji je u taj čas stupio u sobu. »No, da šujem, kakav je to posao?« Verica nastavi: »Znaš, tatice, sutra počinje mjesec Kraljeve sv. krunice, a ja bih tako rado, da Fatimski Gospi i u našoj sobi imade oltarić, pa Te molim, uberi mi cvijetca. Na rjčne molbe otac pristade i ode s Vericom u bašu da ubere cvijetca. Za čas je Verica imala pune ruke posljednjih jesenskih ružica, i sve vesela započne uređivati oltarić. Oltarić bio je brz gotov, jednostavan i lijep.

No najeđnoć dosjeti se nešto... te brzo zagrli oca i stane mu tiho govoriti... Otkrila je oca svoju veliku želju, molila ga, da i on pođe sutra s njom na sv. Isposjed. Majka joj je to već obećala. Za nju je sigurna. Ali ona bi rado, da i njezin tata ide... On nije već dugo godina bio na sv. Isposjed, i zato ga ona danas tako srdačno molila, da pođe i on k svetim Sakramentima. Na sve njezine duge i tople proštenje otac se branio. Izgovarao se, da nema vremena misliti na crkvu i na sv. Isposjed. »Pola je mnogo, a brige velike«.

Istu večer izmollila je Verica večernju molitvu neobično pobožno. Prije nego je usnula, stjela se, da im je u školi kateheta govorio o svladavanju smoga sebe, a onda mu je imala pred očima ogromnu veliku vjernost. To je dobro za pamtila i stjela se toga baš sada, kad je imala tu veliku želju, da oca privede k Bogu. Nije dugo razmišljala. Već je oduku stvorila. Kakoviti! Čvrsto je obećala Majci Božjoj, da će se Njoj u čast svladavati i odraditi, u čem joj se prilika pruži svakog dana kroz mjesec listopad. Ona neće za uzrvat kapne oca u dušu ono isto, što mu je ona danas govorila. I naka. Ona učini, da pođe k sv. Isposjed. U tim mislima svlada je san i Verica zaspi.

U jutro je pošla s majkom na sv. Misu i na sv. Prilježiti. Molila je Isusa u svom srcu za oca, a i Majci Božjoj topla ga preporučivala. U školi je taj dan bila dobra i poslušna. Vraćajući se o podne kuć, dočeka je majka s radošnom vijesti, da će poslije pođne ići s njom na šetnju u dječov vrtograd.

Naizljeđu Krista 11, 2.

Oholost je uprostila čovjeka, a poniznost ga podize. Poniznost upostavlja milost Boga a čovjekom.

Vrijednost čovjeka nije u onom, što on zna, nego u onom, što on čini.

Znanje bez djela nikoga ne opravdava pred vječnim sudom Božjim. Stavlja, ono očiava čovjekova osudu.

Tim se ipak ne će reći, da znanost nema svojih dobrih strana, jer zapravo i ona sama dolazi jedine od Boga. No ona skriva opasnu zamku i golemu zavođivost za čovjeka, koji je posjeduje. Zato sveti apostol Pavao u svojoj spovjedi Korinćanima kaže: »Znanje je nadima, a ljubav v gradi. Ako tko misli, da je nešto upoznao, još nije upoznao, iko što treba upoznat. A ako tko ljubi Boga, ovdje on upozna« (1. Korinćanima 8, 1-4).

Znanje bez skromne podložnosti naroga samo zbrovom Božjem. Bicu hrani samo običnu, podređavaju njno je pravašanje smoga bez stvarna predpostavljanje sebe nad sv. stvarima. Takvo umišljanje o samom sebi ništa ne vrijedi. I najobuhvatnije znanje uči, da zapravo još ništa ne znamo o svemirskim tajnama Božje veselite, Božje predučnosti i providnosti.

Pravdo se savršenstvo svakoga čovjeka sastoji samu u poniznom i mirnom raspoloženju »tate duke

Nikad ne zaboravimo, da smo samo nitavilo na ovom svijetu, jer po sebi nijemo drugo do grešitelj. Pravda zato traži od nas, da se poruzimo ispod svih drugih stvorova Božjih, jer će u kraljevstvu Kristovu »prvi biti posljednji«, a posljednji prvi« (Matej 19, 30).

Verica stade od radosti skakati, klicati i smijati se. Bila je puna veselja, kad u tren neta radost s lica, ozbiljila se. Stjela se jučešarajući obećanja Majci Božjoj.

Zapovijed borba. Na jednoj strani spremnost na žrtvu i obećanje Fatimskoj Gospi. Ljubav prema očišćenju da primi sv. Sakramente, a na drugoj strani lijepa šetnja s majkom, pa dječov vrtograd, dobra bakica i bogati voćnjak raznog voća. Boj se. Što će pobijediti? Svršeno je. Odluka je bila čvrsta i plemenita, obećanje Majci Božjoj izvršit će i zamoli majku, njka joj dopusti da ide, kad bude bolja. Verica je bila čudna ta njena iznenadna promjena, a nije joj bila baš ni draga ta njena molba. Morala joj je navesti razlog. No kad je saznavla za njenu apostolsku nakamu, rado je, sa suzom u oku, udovoljila molbi svoje dobre Verice.

Nije majka još pravo vrata zatvorla, već je Verica klečala u svojoj sobi pred kipom Majke Božje. Palatala je. Teško joj je bilo što je, eto, majka čitla sama, a ona je, eto, ostala... Njezino je malo srce osjetilo žalost nad izgubljenim i lijepim časovima zbog obećanja Majci Božjoj za dobro duše svog oca.

Trpjela je teškoću žrtve, što ju je sama sebi namerila iz ljubav: k oca. Zaplakanim očju uzdigla je pogled k Majci Božjoj i dirljivim glasom molila: »O, dobra Gospi, ja sam svoje obećanje ispunila već prvi dan listopada, odradila sam: se šetnje i toliko toga ugodna i lijepa, to mi je tako teško. Oh, naka samo ova moja žrtva, prva žrtva bude Tebi draga, a ja ću rado nastaviti sa žrtvicama i dalje... samo da mi molba bude uslišana, i da mi tata pođe u crkvu, isposijedi se i pristupi k stolu Gospodnjem.«

Svoju je vruću molbu tako zabrano molila, da nije ni primijetila, da u sobu ušao tata i sve čuo... »Verice, tiho je otac zovne. Otkrene se i pogleda oca puna suza, a on je duboko gnusat prilivne k sebi u rječ: »Drago moje dijete, nisam znao, da si tako plemenitla i dobra. Sve sam čuo, što si govorila pred Majkom Božjom, predobila si me nevinošću srca i požrtvornom ljubavlju. Sutra ću primati i ja sv. sakramente...«

Tako sretniji od Verice!

XVIII. NEDJELJA PO DUHOVIMA
9. listopada 1949.

Sestre sv. Terezije od Dieteta Isusa

Papa govori
radnicima

Sv. Misa počima ovako: »Daj, Gospodine, mi oćima, koji Te čekaju, da se Tvoji proroci nađu vjerni, i usliši molitve svojega sluga i govora naroda. Radujem se, kad mi svogora: Idemo u dom Gospodnji.«

U Poslanici sv. Pavla (I. Kor. 1, 4-8) upozoruje nas, da čuvamo mišlost Kristovu, a osobito za đavolji sud, kad se bude pojavio Isus Krist. »Brato, neprestano zahvaljujemo Bogu svom za vas radi milosti Božje, koja vam je dana u Kristu Isusu. Jer, ste se po njemu obogatili u svemu, u svakoj nauci i u svakom znanju. Kako se u vama potvrdilo Kristovo svjedočanstvo, tako da vam ne manjka nijedne milosti, dok očekujete pojavu Gospodina našega Isusa Krista, koji će vas do kraja još utvrditi da budete bez krivice na dan dolaska Gospodina našega Isusa Krista.«

Sv. Evanđelje (Mat. 9, 1-8) pripovijeda čudo o ozdravljenju uzetoga čovjeka. »U ono vrijeme uđe Isus u lađu, prijede preko jezera i dođe u svoj grad i donese mu uzetoga, koji je ležao na postelji. Kad Isus vidje ništovnu vjernu, reče uzetomu: »Ustani, se, sinko, oprašaj ti se tvoj; grijesi! A neki od književnika pomisliše u sebi: Ovaj huli! A jer je Isus razumio, što misle, upita: »Što mislite iz u srcima svojim? Što je lakše reći: »Prasha ti se tvoj grijesi. Ili kazati: »Ustani i hodi? Ali, da znadete, da sin čovjeka ima vlast na zemlji oprašati grjeh! Tada reče uzetomu: »Ustani, uzmi postelju svoju i idi svojoj kući! I ustade i ode svojoj kući. Kad su ljudi vidjeli, pojoše se, i slavili su Boga, koji je dao ljudima takovu vlast.«

Pouka: Isus je ozdravio uzetoga nakon što mu je oprostio grijeha. Grijesi su uzrok bolesti duše, a bolest duše prelazi često i na tijelo, te i one oboli. Tuzna bolest ne može izliječiti zemaljski liječnik, nego se liječi čistom savjesti, koja se dobiva u sv. Ispovijedi. Nastojmo, da nam duša bude uvijek zdrava, bez grijeha, pa ćemo se ukloniti i mnogim tjelesnim bolestima.

Sv. Terezija je imala osmero braće. Dva su brata i dvije sestere umrle u ranom djetinjstvu. Ostale su četiri sestere bile redovnice, i to tri karmelćanke kao i ona, a jedna je bila u redu Pobožnosti Marijina. Sve su ove sestere karmelćanke živjele u istom samostanu (»Karmelu«) sa sv. Terezijom u Lizjeu (Lisieux). Od njih i danas žive još dvije: Paulina i Celina.

Majstarija sestra Marija Luiza rodila se 22. II. 1880. u Karmelu 15. u Karmel 15. X. 1880. Na Josipovu 1887. obukla je redovničko odijelo i primila ime Marije od Presv. Srca. Svete je zavjete položila 22. V. 1888., a koprenu primila 24. V. 1888. God. 1938. proslavila je zlatne zaruke t. j. 50 godišnjicu svetih zavjeta. Ona je bila i kretna kuma sv. Terezije. Otac ju je zvaao svojim »vnu m biserom«. U Karmelu je našla svoju životnu sreću. Rekla je: »Unutar četiri zida svoje ćelije nalazim Isusa, a jer sam Njega našla, našla sam nebo«. Zadnje je godine života bolovala od teškoga reumatizma. Mirno se približavala danu smrti, koji je zvala »danom velikog milosrđa«. Umrila je 30. X. 1949. u 19. I. 1949., pošto je poput svojega svetoga kumčeta poljubila križ i govorila: »Ja Te ljubim.«

Sestra Marija Lenka rodjena je 3. VI. 1863. Ušla je najprije u red Klarisa, a zatim 29. I. 1899. u red Marijinih Pobožnosti u Kanu (Caen). Ulazeći uškolenula je: »Tu ostajem zauvijek«. 30. VI. 1899. primila je redovničko odijelo i primila ime Franjica-Terezija. 2. VII. 1900. položila je sv. zavjete. Velikna njezine Svete Sestre prozvala je u njoj najdužuju poniznost: »Što večna gledam Tereziju, uzidnutu u slavi, to večna osjećam potrebu, da se ja što dublje enzim. Želim upravo nestati, biti ništa«. Svojim je sestrama karmelćankama pisala: »Postala sam tako sićušnom da se usudujem vjerovati, ča ne čuđi ni u Čistišću«. — To je u vezi s onim, što je govorila sv. Terezija, da majka, ne će biti suđeni, da je za njih određeno samo nebo. — »Ovo mi pouzdanje daje moja skrajnja bijeda. S rastućim mislim, kako ču ovaj čas, kad ostavim dragi majčinski zagrljaj naše ljubljene čame Majke, pasti odmah na ruke Isusove i presvete Djevice, moje nebeske Majčice.« Svoje je

staračke bolesti podnosila s blagom vrdinom. Dne 16. VI. 1941. u svojoj 78. godini u zanosu ljubavi pridružila se svojoj obitelji u nebu. Redovnice njezine samostana u Kanu časte je i znavaju kao sveticu.

Sestre Paulina i Celina danas žive u Karmelu u Lizjeu. Paulina je nedavno Sestra Marija Luiza rodjena je 7. IX. 1881. Ušla je u Karmel 2. X. 1882. Redovničko je odijelo obukla i dobila ime Agneza od Isusa 8. IV. 1883. Svete zavjete je položila na dan Prve svete Pričesti svete Terezije 8. V. 1884. Ove je godine 8. V. proslavila »rubične zaruke« t. j. 65 godišnjicu sv. zavjeta. 18. VII. 1894. primila je koprenu. Po odobru sv. Oca Pija XI, ona je doživjela časnu Majku Franjicu Karmela u Lizju. Nju je sv. Terezija zvala svojom »malom majčicom« kao i »dvaput majčicom«, jer ju je poslije smrti svoje majke izabrala za majku, a ona je Terezija i u redu bila njezina čama Majka.

Sestra Marija Celina — »jeka duše« sv. Terezije — navršila je ove godine 80 godina. Rodena je 28. IV. 1869. Njezina je oca do smrti, a zama je htjela u Karmel, ali se toane protivila jedina redovnica Sv. Terezija se molila Isusu poslije svete Pričesti: »Ti znaš, Isuse, kako sam željela, da bi mo-m-om njegove kušnje bile Čistišću. O kako bi htjela znati, jesu li moje želje uslišane! Ne molim Te, da mi govoriš, molim Te samo jedan znak! Ti znaš, kako se sestra N. protivila, da Celina uđe samostana. Ne bude li se ona od sad više protivila, to će mi biti Tvoj odgovor. Ti ćeš mi time kazati, da mi moj otac otišao ravno u nebo«. Prva osoba, koju je sveta Terezija zvala za duša, bila je sestra N. Suznija ožja pozvala je sv. Tereziju i rekla je, da želi što prije vidjeti Celinu u samostanu. I tako je Celina ušla u Karmel pred 55 godina 14. IX. 1894. 5. veljače 1895. obukla je redovničko odijelo i primila ime Genoveza od sv. Lica i sv. Terezije. 24. II. 1896. položila je svete zavjete, a 17. III. 1896. primila koprenu. 24. II. 1946. proslavila je zlatne zaruke. Ona je urjetnički naslikala mnoge slike svoje svete Sestre, koje su poznate po čitjelom svijetu.

Na dan 31. listopada 1948. Papa je primio u audienciju skupinu radnika tvornice Fiat i održao im tom zgodnim nagovor, iz kojega mi uzmamo ovaj dio:

»Kome se ikada što trebalo uvjertiti e tome, da je čovjek slika jednog i trojednog Boga, i da je brat Boga-Covjeka Isusa Krista, tada to uvjertiti osobito za radnika. Još se uvijek tvrdi, da vjerni su sposobniji od njegovim posebnim interesima. Ako ipak Crkva u svojoj socijalnoj nauci ističe ono dostojanstvo, koje pripada naturnjaroj vrdnosti čovjeka, ako ona odlučno traži pravednu plaću za radnika prema radnom ugovoru; ako ona za radnika zahtijevlje blagovornu pomoć s obzrom na njegove materijalne i duhovne potrebe: to me prije svega razlog to, što je radnik čovjek, osoba, koju radi njezinih sposobnosti ne smijemo smatrati »strogovčom robom«, i što njegov rad predstavlja osobni čin. Crkva ne obćeaje ono posvemašnju jednakost, koju drugi proglašuju, jer ona zna, da kod vršenja poslova u uredu, u obrtu i na odgovornim mjestima socijalni, zajednički život uvijek i nužno proizvodi veliku skalu stupnjeva i razlika u fizičkim i umnim svojstvima. Ali istodobno ona čuva potpunu jednakost s obzrom na ljudsko dostojanstvo kao što i jednakost u srcu Onoga, koji zove i sebi sve, koji trpe i koj, su opterećeni.«

Baš stoga, što Crkva propovijeda istinu o jedino savršenoj sreći u nebu, ona učvršćuje i jača vjernike na polju stvarnosti. Jer svaki, bio on visokoga ili niskoga sloja, treba da potpuno upotrebi, ali sposobnosti, koje je primio od Boga. Evo, to je jedino mjerilo za svaki pravi napredak, jer je taj napredak istinit i neumijljen samo tada, kada on znači i približavanje Bogu i sličnost s Njime. Materijalne prilike života same po sebi i u sebi ne mogu nikada dovesti do jednakosti radničke klase.«
VVV, 1948.

Naša umučasajost

Kristov učenik, t. j. kršćanin, mora živjeti u nekoj vrsti unutrašnje, duhovne osamljenosti. To je stanje, kad sve vanjske stvari, kad čio svijet izgubi svoju vrdnost, a samo vrdjete Bog i njegova vlastita duša.

On mora biti uvijek sa svojim Bogom i samomu Njemu priznavati svo-moć. On mora samo Njega imati pred očima i samo Njegovoj veličini služiti. Treba da uvijek kršćanin ima pred očima Boga, da bi na lakši način upoznao svoju slabost i svoju ništetnost.

Kao temelj svoje duše kršćanin mora prihvatiti: siiaost svoje duše. Kao što je atom u usporedbi prema čitjelom svijetu sićušan, tako se i kršćanin mora osjećati u usporedbi s Bogom. On je svjetlan, da sve ono, što on i vrdjeti, dolazi samo od Njega.

Grijeh u kome se kršćanin nalazi, kao i njegova sklonost prema zlu, koja ga na to neprestano vuče i blaži mu dušu, — pokazuje njegovu zavistnost od Boga. Zato se kršćanin uvjerava u temeljne dvije istine: Prva je, da on sam sa svojom duhovnom snagom ne može nešto dobro učiniti, te da je pun grijeha, čak da je svakog trona toliko slab, da može počiniti i još veće grijehe. Druga je istina, da nema u toj njegovoj slabosti obilato pomu: Njegovoj slabosti obilato pomu: Božje Milosrđe.

Zato će se kršćanin, koji nastoji, da bude savršen, vježdati u marijovom izdizanju prema Bogu, nastojati će, da to drugi ne vide, jer mora biti ponizan, ali će neprestano raditi, držeći se spomenutih istina. Zato će vjernik uvijek biti ponizan, pun ljubavi prema bližnjima i veselo.

António Almeida

VRAČITEL BETEGUJUČE ŽIVINE

Naš se seljak uz poljodjelstvo havi ponajviše marvogostvom i svinjogostvom. Ovo zadržje dvoje glavno je vrata njegova prihoda, odakle on namiruje svoje potrebe: odijelo, obuću, porez i stotinu drugih kućnih potreba. Stoga, kad dođu na marvu i na svinje razne bolesti, od kojih one pogibaju, posve je razumljivo, da je to za svakog seljaka težak udarac, a za onoga siromaka s jednom kravicom ili s jednim svinjčtom gotova propast. Tuko je još i danas, a još je bilo gore nekod, kad nije bilo stručno neobraćenih veterinar, pak su se liječenjem marve i svinje bavili svakojaki barabiri (majstori), koji u slučajevima bolesti nijesu znali drugo van puštati žlu, napječati tuzna, presječti slajevac i dr.

U takvim teškim zgodama seljak je tražio savjeta i pomoći pomajviše kod onoga, koji mu je najbliži, koji s njim na selu živi i koj, s njim dijeli dobro i zlo, a to je njegov župnik.

Čledjući to žalozano stanje u seljačkom gospodarstvu, našla se prije 177 godina jedna plemenita žena, visokog rodu, koja je na hrvatskom jeziku napisala poznatu knjižicu, u kojoj je sabrala mnoge u korijane upute za liječenje govoda, svinja i peradi. Ova je knjižica izašla god. 1772., a napisala ju je Josipa grofica Oršića (rodjena grofica Zichy) žena Kristofora grofa Oršića od Slavetice, gospodarica imanja Gornja Stubica. Kako piše njezin sin Adam, bila je ona vrlo nadarena žena, marijiva i radna kućanica, koja se bavila i vanjskim goepdarstvom, napose marvogostvom. Uz to je marijivo čitala razne gospodarske knjige, na stranama jezičima, u kojima je našla mnogo toga, a čemu se kod

nas još nije znalo, a moglo bi biti ed velike koristi našem seljaku u njegovu gospodarstvu. Zato, da i naš narod ima nešto slična na ovom jeziku, napisao je spomenutu knjižicu. Ona je po svoj priči prevedena iz kojeg stranog jezika, a grofica je za cijelo dođala mnogo toga, što je za vlastitog iskustva znala. Kako je narod primio ovu knjižicu, svjedoči nam najbolje to, da je u vrlo kratko vrijeme bila posve rasprodana.

Spisateljica knjižice umrla je god 1778. u Gornjoj Stubici, kad je knjižicu bila već rasprodana, ali se još uvijek mnogo tražila. To je polakno njezina sinea Franja grofica Oršića, zagrebačkog kanonika, da priredi novo izdanje. Franjo se rodio 2. prosinca 1758. u Gornjoj Stubici i posvetio se svetoj ništikom službi. Godine 1782.—1793. bio župnik u Krupini, a g. 1793. postao je zagrebačkom kanonikom i kao takav je umro 17. siječnja 1807. u Zagrebu.

Ovo drugo izdanje izašlo je u Zagrebu, u Novoselskoj tiskari god. 1799. — ravno prije 150 godina, a nosi naslov:

Vračitel
betegujuće svine
Tko žest
VRAČITVA
Rogatu marhu, leznaku i mladinu
vazduha napjevich
po
J. G. O. R. G. Z.
(Josifini grofici Oršići, rođjenoj grofici
Zichy).
venda pak
F. G. O. K. Z.
(Ferenca grofa Oršića, kanonika za-
grebačkoga)
Na običajnu hazanu.

VU ZAGREBU
Stampana vu Novoselskoj stamparni
1799.

»Predgovor« veli izdavač među ostalim: »Da orsag naš, i najbolje siromski ljudi, ako bi ipak takova nesreća (kao dobi Bog oslobodi) zverhu njih došla, znali bi si vu takove neprilike pomoći, znaša se je jedna poglavito orsagoljubna peršona pred nekuljemi leti, koju knjižicu jednu van dala je zadržavajuću vračiva proti svakojakem maršebem betegom. Kajti pako rečen kniga ljubitelje našla je na tulu, da nju već teško dobiti je, zato drugu vrstu drage svoje domovine poleg mogućnosti, najpre pako siromskom pomoći, iz nova van dal je ter nekoje pridale.«

U ovoj knjižici od 130 strana donosi 112 naslova o raznim marvinskim bolestima i načina liječenja. Pod 35 naslova navode se bolesti svinja, a pod 11 naslova bolesti peradi i lijekovi protiv njih. Ova je knjižica prva te vrste u našoj književnosti i vrlo važna za narodno gospodarstvo, a što je još zanimljivije, da ju je izdala jedna grofica i njezin sin: svećenik.

SV. MISA
(Nastavak sa I. strane)
nos s Kalvarije... ali udari se u prsi... A je...? Ja ču se vratiti kući bezakasti bez pokajanja, up i okorio... Pogani ratnik, rimski časnik obraća se i spovjeda: »Ovaj je doista Sin Božjij. A...? Ostajem neobraćen u svojjoj nerabobitoj nevjeri, u svojjim opačinama i grijesnim navikama poput onog neobraćenog razbojnika, koji visi čit tik do presev. Zrve — Isusa — ustraje u složi, umire i pada u vječni mrak, gdje će biti uvijek glad i žargut žubi«

